

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 10 stotink na vrsto petič; poslanice, oglasnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 570.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik koncorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Otvoritev avstrijskega državnega zbora.

Državni proračun in vladni program.

DUNAJ 17. — Zbornica poslancev. — Med došlimi spisi je vladna predloga z izkazom o uporabi skupila obli- gacij, izdanih — namene železniških investicij tekom računske perijoda 1902. Razun nominalne 62½ milijonov kron, prevzetih dne 22. januarja od nekega konsorcija optionskim putem, se v l. 1902. ni oddalo 4% investicije kronske rente.

Nadalje je med došlimi spisi nujni predlog posl. Schückerja glede uvedbe vojskega kazenskega zakona in vojskega kazensko-pravnega reda; interpelacija posl. Novaka glede ostrih napadov na zdravniški stan in na moderno zdravilstvo, dogodivših se v zadnjem zasedanju spodnje-avstrijskega deželnega zbora. V interpelaciji izreka se obžalovanje, da namestnik grof Kielmansegg ni vzel znanstva in zdravnikov v zaščito.

Krščanski socialisti uložili so večje število nujnih predlogov, da bodo, z ozirom na mladočeške nujne predloge, mogli izvrševati svoj vpliv na tok zborničnih razprav.

Med došlimi spisi je tudi vladna predloga glede 5 milijonov kron povišanja v jeseni dovoljenega 15 milijonskega kredita za lajšanje bede.

Finančni minister dr. pl. Böhm-Bawerk predložil je državni proračun in razvija svoj exposé.

DUNAJ 17. V današnji otvoritveni seji poslanske zbornice predložil je finančni minister proračun za l. 1904. Skupni stroški so proračunjeni na 1.734.771.291 kron, skupni dohodki pa na 1.737.509.991 kron. Za one avote splošnega državnega dolga, ki zapadejo tekom l. 1904., izdajo se lahko 4% obligacije, glaseče se na rentni davek kronske veljave in sicer v znesku, ki odgovarja onej svoti izplačljivega dolga, ki je določena v proračunu. Vred tega zahteva finančni minister takojšnjo izdajo 26.663.900 kron obligacij. Bitstvene razlike med proračunom za l. 1904. in onim za 1903. so: V vseh etatih je postavljeno povišanje stroškov, ki je v zvezi s povišanjem plač kancelijsko-pomožnemu osebju in pomožnim služabnikom, kateri stroški so bili v proračunu za l. 1903. skupno postavljeni v odstavku »Splošna uprava blagajna«.

Razun te razlike, ki se nahaja v proračunih za vsa ministerstva, nahajajo se nadalje v posameznih proračunih še sledeče razlike:

Ministerstvo za notranje stvari: Potrebščina se je povišala za 3.046.657 kron vsled pomnoženja osebja ter vsled večjega povspesovanja cestnih in vodnih gradenj.

Domobransko ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 1.441.018 kron vsled nadaljevanja spopolnjevanja domobranstva in pomnoženja orožništva.

Naučno ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 3.262.855 kron in sicer: za visoke šole 1.064.091 kron, za srednje šole 885.874 kron, za obrtne šole 832.643 kron.

Finančno ministerstvo: Potrebščina se je zmanjšala za 13.964.018 kron in to v glavnem radi odprave premij na izvoz sladkorja, ki so znašale 13.800.000 kron; ter vsled omejevanja loterijske igre.

Trgovinsko ministerstvo: Potrebščina se je zvišala za 3.965.110 kron, v glavnem vsled povišanja stroškov za poštne in brzojavne urade v znesku 3.708.950 kron.

Železniško ministerstvo: V rednem in izrednem proračunu se je potrebščina zvišala skupno za 4.980.330 kron. Od tega odpade 2.011.120 kron na centralno vodstvo, čegar stroški so se povišali posebno vsled izdatkov za preskrbljevanje za »starost in« druge dobrodelne naprave.

Poljedeljsko ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 2.356.615 kron, v glavnem pri točki »posebni državni stroški« (povišanje potrebščine 1.267.306 kron), vsled povišanja kreditnih postavk za subvencioniranje nedržavnih kmetijskih in gospodarskih zavodov in sploh za povspesovanje gozdnarstva in kmetijstva; pri kapitelju »gozdnarstvo in domene« (povišanje potrebščine 938.860 kron) vsled zboljšanja razmer gozdnarskim uslužbencem, in pri kapitelju »montanistika« (povišanje potrebščine 156.449 kron.)

Pravosodno ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 2.582.712 kron vsled povišanja razmer kmetijskemu pomožnemu osebju in pomožnim uslužbencem, kakor tudi vsled pomožnega sodnega osebja in slednjič vsled novih gradenj.

DUNAJ 17. V svojem exposéju opozarja finančni minister na to, da je bilo mogoče dospeti do prebitka v proračunu za l. 1904. le potom energičnega in premišljenega stremjenja po varčevanju. Dohodki so še sedaj pod utisom gospodarske depresije, ki že 3 do 4 leta sem vlada po vsej Evropi. Vendar pa je sklepati iz mnogih znakov, da so se že premagale glavne težave in da se kmalu obrne na bolje. Minister je izrazil svoje osebno prepričanje, da se je najhujša že prebolelo ter da se gospodarske razmere začnejo boljati vsled na novo vzbudivšega se podjetnega duha in vsled investicijskega delovanja. Posebno pa bi ugodno upljivalo na boljše gospodarske položaje, ako bi se odpravila sedanja negotovost poseba z obzirom na odnose z drugo državno polovico.

polno zlatnikov in bankoveev je bil pustil nedotaknjeno.

»Torej je osveta«, rekel je marki.

»Kaj še, nad starčkom?... Ne, ne, ta podlež ni imel dovolj časa za izvršenje svojega naklepa.«

In orožnik je dohitel svoje tovariše, dirajoče že v daljavi. Za hip je ostal general poln lahkoumljive osuplosti. Kmalu na to je slišal vračajoče se služabnike, glasno se prepirajoče mej potjo, da so doneli njihovi glasovi že od razpotja pri Montrenilu. Ko so dospeli, je rozlil svojo jezo nanje dajaje jej duška z gromkim svojim glasom. Njegov glas je odmeval po vsem bramu. Ko se je na to naglo pomiril, je njegov sluga, najdržejši in najspretnjši mej njimi, opravičil njih zamude, češ, da so jih o prirodu v Montrenil ustavili orožniki in policijski uradniki, ki so iskali morilec. General je mahoma obmolknil. Po tem obvestilu znova opozorjen na dolžnosti svojega čudnega položaja, je ljudem ostro zapovedal, da se podajo spat. Ljudje so se čudili: lahkoti, s katero je vsprejel slugino laž.

Moglo bi se morda upati, da bo sedanj proračun zadnji, o katerem se more reči, da stoji pod utisom depresije.

Boljšanje gospodarskega položaja in njegovo upljin na državne dohodke pa se kaže še le v jednom poznejših štadijev in vsled tega računa minister le na tako povišanje, ki pokrije razmerno zelo mal del državnih stroškov. Na drugi strani pa rastejo želje na vseh poljih javnega življenja v neizmernost in poslanci zahtevajo takojšnjo rešitev vseh teh želj ter očitajo vladi nemarnost in brezbržnost.

Naravno povišanje državnih dohodkov, katero se more naravno porabiti za ugoditev vseh teh želj, znaša od l. 1890 do l. 1900 povprečno letnih 26 milijonov kron, medtem ko je znašal prirastek l. 1900 nasproti leta 1899 še 24 milijonov kron. Ze naslednje leto pa je izkazalo, mesto prirastka, nazadovanje kakih 11 milijonov kron in to vsled tedanje gospodarske depresije. Temu sledeče leto pa je prineslo 5—6 milijonov kron poviška. — Bilo bi torej vsled tega krivično, ako bi se zahtevalo, naj bi vlada na vseh poljih državnega življenja dohitela vse to, kar se ni storilo niti v najboljših letih, ko je povišanje državnih dohodkov znašalo celo 40 do 60 milijonov kron.

Minister noče spraviti primanjkljaja v državni proračun in upa, da tudi zbornica tega ne želi. Saj se je šlo v zadnjih letih v tem obziru itak do skrajne meje.

Minister je uporabil celo nekatere izvanredne dohodke, kakor dobiček na kovinskem denarju in preostanke v poslovanju, le da je mogel premagati nekatere kritične točke. — Uporabil je amortizacijsko rento in se tudi ni ozkostrno protivil investicijski politiki. Vendar pa se ekspanzivna politika izdatkov ne sme naslanjati na taka izredna sredstva, ker ista se morajo slednjič izčrpati. Povišanje izdatkov temeljiti mora vedno na naravnem naraščanju dohodkov.

Minister je konstatiral, da je bilo skromni prebitek proračuna mogoče doseči le vsled odprave izvoznih premij na sladkor in vsled sijajno izpadle rentne konverzije in slednjič vsled uporabe izrednih dohodkov in načina inkameracije penzijskega fonda poštaih uslužbencev na deželi. — Minister povdarja, da za leto 1902. izkazan prebitek 12 milijonov ne pomeni pravega prigospodarenja, da poslovanje za leto 1903. konča brez prakoračenja, da pa pridemo gotovo do primanjkljaja, ako zbornica ne odobri na podlagi zakona zahtevano amortizacijsko rento in je izjavil, da vsled tega pade odgovornost za eventualni primanjkljaj na zbornico in ne na finančnega ministra. Minister je zaključil s prošnjo, naj bi zbornica izpolnjuje svojo dolžnost, ohranila in podpirala trajni red v državnem gospodarstvu. (Odobranje.)

DUNAJ 17. Za finančnim ministrom govoril je ministerski predsednik dr. Körber,

Mej tem, ko se je godilo na dvorišču je ta navidezno neznatni dogodek spremenil položaj ostalih oseb sodelujočih na tej stvari. Komaj se je bil odstranil marki, ko je njegova žena, gledajoča zdaj na manzardin ključ, zdaj na Heleno, rekla hčeri šepetaje in sklonjena proti njej:

»Heleno, tvoj oče je pustil ključ na kamninu.«

Mlado dekle je dvignilo glavico v začudenje in je plaho pogledalo mater, katere oči so se žarile od radosti.

»Nu, mama?« je vprašala hčerka v zadregi.

»Vedela bi rada, kaj se godi tam zgoraj. Ako je človek gori, se do sedaj še ni ganil. Idi zato gori...«

»Jaz?« je dejalo mlado dekle prestrašeno....

»Se-li bojiš?«

»Ne, mama, a zdi se mi, da sem razločila človeške korake.«

Da bi mogla iti sama, ne bi prosila tebe, Heleno, je odvrnila mati hladno in dostojanstveno. »Če bi se oče povrnil in mene

katerega je motil posl. Choc z raznimi mejklici. Radi tega bil je pozvan Choc k redu. Dr. Körber je pojasnjeval izvajanja finančnega ministra. Min. predsednik ne more preklicati svojih, pred kratkim časom izraženih misli glede kontingenta vojaških novincev in o armadnem vprašanju, ker se ni držal strogo nagodbenih zakonov. Ministerski predsednik je citiral one točke, ki se nanašajo na armadno vprašanje iz avstrijskega in ogrskega zakona in sklepal je iz tega, da je iz zakona l. 1867. po obliki in vsebini popolnoma opravičen vpliv Avstrije v skupne zadeve in iz tega tudi vse morebitne premembe zakona teh odredb; ker po nagodbenih zakonih niso bile samo Ogrske, temveč tudi vsem drugim deželam podane ustavne pravice, radi česar se ne sme ogniti tem nasledkom ustave. Izvor vojske je deloma avstrijski, deloma ogrski, njen namen pa je služba za državo, radi česar pripada enotno vodstvo, kakor tudi notranja organizacija izključno skupnemu vladarju. Avstrijski in ogrski zakon iz l. 1867. predstavlja mej Avstrijo in Ogrsko močro dogovorjeno ravnotežje glede armade, koje vrednost se kaže ravno sedaj najjasneje in katero se mora obvarovati v interesu monarhije pred vsako spremembo. V kolikor se dostaje zadnjih izjav ogrske vlade, pripominja ministerski predsednik, da je avstrijska vlada po svojih pravicah in dolžnostih pravočasno in skrbno razmotrivala vse mogoče posledice teh izjav ter da ni na istih ničesar zapazila, kar bi moglo biti v nasprotju z nagodbenim zakonom in kar bi zamoglo motiti enotnost vse skupne armade monarhije (Ugovarjanje.)

Ako namernje ogrska vlada s temi izjavami mej drugim odpravi tudi parlamentarne zapreke, katere so na potu dovoljenju skupnega budgeta, ponovljenju trgovinskih pogodb, dovršenju nagodbe itd. se avstrijska vlada toplo zanima za ta prizadevanja; ona bo v interesu dinastije povspesovala sedaj in vedno z vsemi svojimi silami složno skupno življenje obeh državnih polovic.

Ministerski predsednik govoril je potem o sladkornem vprašanju ter izjavil, da je vlada še danes osvedočena, da kontingentiranje ni v nikakem nasprotju z bruseljsko sladkorno konvencijo. Ker je pa brezuspešnost poziva na konferenco bila brezdomna, se je moralo opustiti kontingentiranje. Da bosti mogli obe državni polovici ostati pri konvenciji, se predloži zbornici zakonski načrt o pobiranju prehodne pristojbine v sladkornem prometu mej obema državnima polovicama. Nedvomne važnosti je, da ostanemo v konvenciji. Vprašanju, bo li avstrijska sladkorna produkcija trpela vsled prehodne pristojbine, ne morejo pritrditi najbolj udeleženi, namreč vsaj proizvođaletji sladkorja ne. Ministerski predsednik naglašja, da ima biti delavnost zbornice takrat posvečena v prvi vrsti go-

našel, bi me morda iskal, dočim tvoje odsotnosti ne zapazi.

»Če mi zapovedate, gospa, je odvrnila Helena, pa pojdem; toda izgubim spoštovanje svojega očeta.

»Kaj!« je zavpila markiza z ironičnim glasom, »dobro, če smatraš resnim to, kar ni bilo družega, nego šala, ti zapovedujem sedaj, da greš pogledat, kaj je zgoraj! Tu, moja hči, je ključ! Naročivši ti, da moraš molčati o tem, kar se sedaj godi pri njem, ti oče ni prepovedal iti v to sobo. Vedi, da hči ne sme nikoli soditi matere...!«

Po teh besedah, izgovorjenih z vso strogostjo užljene matere, je vzela markiza ključ in ga izročila Heleni. Ta se je dvignila, ne da bi zinila besede, ter je zapustila salon.

»Mati si bo pač vsikdar pridobivala njegovo odpuščenje; toda jaz, jaz bom uničena v očetovi duši. Me-li hoče oropati pri srčnosti, ki jo oče goji za-me, ali me hoče odpoditi od hiše?«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

V.

Dvojno snidenje.

»Morilec!« je zaupil general. »In koga je...?«

»Ravnokar je usmrtil barona de Mauny z udarcem sekire,« je odvrnil orožnik. »Morilec zasledujejo pridno. Uverjen sem, da je v bližini in obkrožimo ga. Oprostite, gospod general!«

Orožnik je bil govoril dvigaje se na konja, tako, da, na srečo, ni mogel videti generalovega obraza. Navajen izvajati posledice iz vsega, bi bil brigadir morda začel sumiti ob pogledu na ta iskreni obraz, kjer se je toli zvesto izražalo gibanje duše.

»Je-li znano ime morilecovo?« je vprašal general.

»Ne,« je odvrnil jezdec. »Pisalnó mizico,

epodarskim nalogom ter spominja na to, da se začne l. 1904 stavbena perijoda za vodne ceste in naglašja brezpogojno potrebo intenzivnejšega dvigovanja davčne sile prebivalstva s pomnoženjem njegovega dela in njegovih dohodkov. Govornik povdarja potrebo razširjenja nezadostnih židališč in notranjih pripravnih, različnih visokih šol, izvedenje obkrobe za starost in obnemoglost delavcev (mejkliei), o čemer je zakonski načrt skoraj končan. Isti se predloži zbornici, kakor hitro se spravi pod streho ogrska nagodba. (Smeh, ropot, mejkliei.)

Ministrski predsednik apelira na zbornico, naj pozabi na strankarski boj na polju materijalnih koristij. On kaže na napredovanje Nemčije in Rusije v zadnjem desetletju in pravi, da ne more zastajanje države biti v nikako zadovoljivo politični stranki, tudi ako se ista čuti prikrajšano v njenih aspiracijah. Najbližja pot do konsolidacije gospodarskih interesov je načrtana ponovljenjem nagodbe z Ogrsko (mejkliei). Kakor nam je v naših državnopravnih odnosih do Ogrske vedno braniti naše zajamčene pravice, moramo glede naših materijalnih koristi iskati ona izravnanja, v katerih je zadovoljeno potrebam obeh državnih polovic. (Mejkliei). Carinska in trgovinska zveza z Ogrsko je najboljša trgovinska pogodba, katero more Avstrija doseči; ona je tudi najboljša trgovinska pogodba za Ogrsko (Prav dobro). Mi nismo zadosti bogati, da bi nagodbo z Ogrsko kar tako opustili, če je nagodba, držati jo moramo.

Obe državni polovici trpiti valed bojev zadnjih let. V obeh prode zmaganosno misel, da koristita mir in prijateljstvo več, nego neprestano razburjenje duhov, nego vedno izigravanje svojih pretenzij, proti opravičenim željam družib. Meni se zdi, da Litva ni zadosti široka, da bi nas zares in trajno ločila od Ogrske. Prehajaje na trgovinske pogodbe naglašja ministrski predsednik, kakor najnujnejši dogovor z Italijo, ker poteče trgovinska pogodba 31. decembra. Vlada upa, da doseže na podlagi pooblastilnega zakona provizorni dogovor z Italijo in konstatira, da imamo mi, kakor tudi nemška država, najjačji interes na ohranjenju dosežanega zveze z Italijo. Govornik izraža osvedočenje, da privedejo pogajanja, katerih sicer ni mogoče več dolgo odlašati, do obnovljenja trgovinskih pogodb. Istotako nepremično se bomo trudili tudi za ugoden trgovinsko politični dogovor z Rusijo ter računamo pri tem tudi na prijateljske odnoseje monarhije do te države, katere ne smemo pustiti iz vida, kakor razpečevališče naših industrijalnih proizvodov.

Cela vrsta drugih zakonskih načrtov, mej temi načrt o podpiranju trgovinske morarice, o novem zakonu o vojaški taksi, lekarstvu, predlog za olajšanje bede, vojaški kazenski red, bo dala posla zbornici.

Ministrski predsednik prehaja slednjič na parlamentarni položaj, ter pravi, da ako se obstrukcija sprejme za trajno politično metodo, mora iz trga slednjič nastati nevarnost za ustavo in avtonomijo in za vse svobodnostne pravice, torej zapostavljanje kulturnih in materijalnih koristij prebivalstva, dočim bi morali poslanci kakor voditelji, svetovalci in prijatelji svojih volilcev delati za poslednje.

Slednjič pa morajo prej ali slej vse stranke, ki so vendar navezane na državo, povrniti se k elementarnim ekzistenčnim pogojem države ter jih spoštovati; potem preneha obstrukcija. Ako se to upotrebi glede Avstrije, pomenja to, da morajo slednjič mnogi pod eno streho združeni narodi vendar dopustiti, kar zahteva ohranjenje države, namreč svoboden razvoj vsake narodnosti. Potrpežljivost vlade, kakor braniteljice ustave v reševanju nasprotij, v katere prihajajo stranke, ne bo zmogla. Nič Arijadne, katera vodi iz labirinta narodnih sporov, moramo najti v ljubezni vseh narodov do domovine, do Avstrije in radi tega pride do miru mej njimi. To je naše uverjenje v sredi vseh bojev. Zaupajmo na zmago domovine, na edinstvo, moč in odločnost strank, katere smatrajo pomirjenje države kakor prvo in najnujnejšo nalogo. (Odobravanje.) Predlog Grossa in Freselsa, naj se v bodoči seji otvori debata o izjavah vlade, je bil na to vsprejet. Vlada je predložila v današnji seji budgetni provizorij za prvo poluletie 1904.

Na predlog posl. Bareuther-ja sklenila je zbornica, da se na dnevni red prihodnje seje kakor drugo točko postavi predlog ustavnega odseka glede odprave § 14.

Med došlimi spisi je veliko število nujnih predlogov nemških strank, katere so ulo-

žene v isti namen, kakor nujni predlogi kranjskih socialistov.

Od Čehov zahtevano doslovno čitanje nujnih predlogov zavzelo je vso današnjo sejo.

Prihodnja seja bo v petek.

Zborovanje državnih pomožnih uradnikov.

DUNAJ 17. (B.) Na zborovanju državnih pomožnih uradnikov, katerega so se udeležili zastopniki mnogih avstrijskih mest, razpravljalo se je danes zjutraj o položaju državnih pomožnih uradnikov ter se je želje in pritožbe istih sestavilo v spomenici, katero so zastopniki zborovalcev izročili predsedniku raznih strank v državnem zboru s prošjo za pospeševanje.

Zahteve pomožnih uradnikov se nanašajo na vprašanja o nas'ovih dvigovanja četrtega razreda aktivitetne doklade, prispevka za stanovanje ustanovljenja osmero službenih razredov, dalje na vprašanje dopusta ter plačilnih razmer in preskrbljenosti za starost.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 17. — Zbornica poslancev. — Seja je pričela ob 10. uri in 10 minut predpoludne. Nadaljuje se razprava o vojni predlogi. Prvi govori posl. Eitner (Szederkenyjska skupina), ki odklanja predlog in zahteva, da se mora po vseh vojaških zavodih na Ogrskem uvesti madjarščina kakor jedini učni jezik. Po posl. Eitnerju je začel govoriti posl. Babo (Košutova stranka). Na to se je vnela daljša razprava o zborničnem pravilniku. Slednjič je zbornica vsprejela predlog poslanca Podmanyczkija glede podaljšanja zborničnih sej za jedno uro.

Slovenska vzajemnost.

BELIGRAD 17. Povodom jubilejno slavnosti ruskega 15. strelskega pešpolka v Odesi, kateremu je imejitelj črnogorski knez Nikica in pri katerem je za polkovnika črnogorski prestolonaslednik kneževič Danilo, kneževič Mirko pa za kapitana, je kralj Peter poveljniku istega polka odposlal svoje častitke.

Bolezen cesarja Viljelma.

POTSDAM 17. Danes izdani biljetin o bolezni cesarja Viljelma se glasi: Zdravilni proces na levem glasilnem jeziku redno napreduje. V bližnjem času ne izda se več nikak biljetio.

Zveza parobrodskih družb.

KOLNJA 17. Glasom poročila v »Kölnische Zeitung« vrše se pogajanja glede zveze parobrodskih družb: »Avstrijska severozahodna parobrodna družba«, nemška polabska parobrodna družba »Kette« in »Zveza paroplovnih družb na Labi in Saali«. Na pogajanjih šteta udeležena dunajski Bankverein in hamburska trgovinska in diskontna banka.

Smrt hessenske prestolonaslednice.

KOBURG 17. Truplo prestolonaslednice Elizabete se v četrtek pokoplje. Pogreba se udeleže veliki vojvoda hessenski, car Nikolaj in carica in ruski veliki knez Sergij se soprogo. Pričakuje se tudi pruski princ Henrik se soprogo.

Ustaja arabcev v Turčiji.

CARIGRAD 17. Arabci v sandžaku Muncefik (vilajet Asorah) so se dvignili proti turškim oblastim. Trdi se, da so bile v spopadu z ustaši turške čete premagane. Vojaški poveljnik je zahteval pomoč.

Prihod novega srbskega odposlanca v Carigrad.

CARIGRAD 17. Dospel je semkaj novoimenovani srbski diplomatski odposlanec, Simić.

Potovanje italijanske kraljeve dvojice.

PORTSMOUTH 17. Kralj Viktor Emanuel in kraljica Helena dospela sta danes semkaj na yachti »Victoria and Albert«. Prišel ju je na yachto pozdravit princ Waleski.

PARIZ 17. O svojem prihodu v Cherbourg je kralj Viktor Emanuel odposlal kralju Edvardu brzojavni pozdrav.

LONDON 17. Kralj in kraljica italijanska dospela sta ob 3. uri in četrto pop. v grad Windsor in sta bila na kolodvoru vsprejeta od kralja Edvarda in kraljice Aleksandre. Mnogičica je vladarje burno pozdravljala.

Gibanje obeh strank na Kranjskem

postaja zopet jako živo. Katoliško narodna stranka je priredila v nedeljo kar štiri shode: v Škofjiloki, v Sori, v Št. Lovrencu in v

Slavini. V imenu narodno napredne stranke pa so govorili v soboto: dr. Ferjančič na shodu sklicanem od političnega in gospodarskega društva »Zora« v Kamniku, in dr. Tavčar in Plantan v Novem mestu. Pretežni del razgovorov je bil okupiran seveda od domačega boja na Kranjskem — rekrutacije od desne, rekrutacije od leve. Osobito glele dogodkov v deželnem zboru Kranjskem. Stvar pa tudi ni brez humorja. Narodno naprednjaki obojajo klerikalno obstrukcijo v plenumu, katoliško narodni pa — tako se je zgodilo na shodu v Sori — »liberalno obstrukcijo v odsekih«. Seveda gineva šloveka hitro vsa [veselost, ko se domišlja vse tiste — da ne govorimo o materijalni škodi, ki jo trpi prebivalstvo na Kranjskem — neizmerne moralne škode, ki jo trpi ves slovenski narod, da sinovi slovenskega naroda sami, vsaki od svoje strani, obojajo v obnemoglost tisti edini parlament, ki bi mogel moralno krepiti težko borbo vsega naroda našega. Ako bi ta parlament našel sposobnosti za takov govor, kakoršnega smo čuli v deželnem zboru dalmatinskega, gotovo ne bi Koerberjeva vlada tako pometala z nami ne na Štajerskem, ne na Primorskem, ne na Koroskem in tudi ne na — Kranjskem!!

Se eno željo naj izjavimo odkrito. Mislimo vendar enkrat na se in presoajamo stvari se stališča naše narodne koristi. Če govorimo n. pr. o vprašanju italijanske univerze, prepuščajmo lepo onim, ki so poklicani v to, da skrbijo za — zvestobo Trsta. Mi smo že dovolj skrbeli na to stran, ali plačilo za to nam je bilo tako, da — Bog pomagaj!

Vzemite si k srcu besedo v praški »Politiki«, ki pravi, da bi bil deželni zbor kranjski lahko »važno sredstvo v boju«, a je po »nenaravnem stanju doveden ad absurdum«. Dokler bo trajal — pravi »Politika« — medsebojni boj, ne bo preostajalo nobenih moči za obrambo pravice in interesov naroda in ostanjejo eksponirani deli naroda prepuščeni sami sebi. »Oni deli naroda, ki so v nevarnosti, naj le gledajo, kako bodo izhajali, kajti v Ljubljani se bodo prepirali dalje, in za drugo nimajo ni izmisla ni časa«. »Politika« pa konstatuje tudi, da se tudi o katoliško narodne strani ni zgodilo ničesar, da bi se onemogočila nenaravna zveza z Nemci.

Shodi volilcev na Hrvatskem

za financijelno nezavisnost nadaljujejo. Imeniten je bil shod v Karlovcu. O tem shodu smo prejeli iz Hrvatske nastopni dopis:

Poslanec okraja Vojnić, g. dr. Božo Vinković, sklical je v petek shod svojih volilcev v dvorano »Zorin dom« v Karlovcu. Dejstvo, da so prišli Hrvatje in Srbi, daje temu shodu poseben pomen.

Vojniški okraj je bil do sedaj vedno v madjaronskih rokah in zelo smo se čudili ob zadnjih volitvah, ko so Khuenove strahote slavile prave orgije, da je bil ravno v tem okraju izvoljen opozicijski poslanec, dr. Vinković.

Spominjam se dobro, da v prvi hip nismo mogli prav verovati tega in še le potem, ko je došlo avtentično potrdilo, smo se mogli prav vzradostiti na tem dogodku. — Ali čudili smo se še tudi potem. Naravno: saj ravno na teh (zadnjih) volitvah so celo najbolj opozicijski okraji padali Madjaronom v roke, ker so bajoneti storili »svojo« in Khuenovi pandurji, a la okrajni glavar Winkler, so tudi »častno« izvršili svojo »dolžnost«.

Shod volilcev v Karlovcu, se je vršil mirno in resno, kakor je to pričakovati od zavednih volilcev. Prvi je govoril poslanec dr. Božo Vinković. Njegov govor je bil vprejet velikim navdušenjem. Govornik je opisoval težko stanje Hrvatov in Srbov in skupne njih domovine ter je pokladal nazočim na srce, naj slede dalmatinskimi Hrvatoma in Srbov, ki so se objeli (Viharno odobranje). Ko je nekdo zavpil: »Živela Hrvatska!«, je vskliknil dr. Vinković: »Živela bo, ako bomo mi to hoteli!«

Govoril je tudi kmet Marko Dobrinčič in sicer tako, da se mora človek čuditi, odkod kmetu toliko poznavanje prilik in od kod taka govorniška sposobnost?!

Naši »kulturonosi«, ki se zgražajo, ako vidijo graničarskega kmeta v njegovi noši, ker vidijo v tej znak »barbarstva«: naj bi bili prišli na ta shod in poslušali, kako »barbar« govori!

Razun teh dveh sta govorila še: kmet Janko Mučnjak in župnik Dragotin Tepser.

Resolucije, vsprejeti na shodu, zahtevajo financijelno samostojnost, splošno in enako volilno pravico in izjavljajo: »Shod z veseljem in z bratsko ljubeznijo pozdravlja sodelovanje bratov Srbov proti tujinskemu gospodstvu«.

Shod je zaključil sklicatelj dr. Vinković v želji, naj bi bili na prihodnjem shodu poleg katoliških duhovnikov tudi pravoslavni!

Veselo znamenje je ravno to, da se v najnovejšem času skoro na vseh shodih naglašja potreba skupnega nastopanja Hrvatov in Srbov.

Danes je nadalje zabeležiti te-le shode, ki so se vršili pred par dnevi: Sušak, Sunja, Petrinja, Križevci, Nova Pradička.

Na vseh teh shodih so na sijajen način manifestirali narodno zahtevo po svobodi. — Kmetje se zbirajo navdušeni in večkrat tudi očitajo inteligenci, zakaj jih ni prejsklicevala na shode; oni da bi se bili radi kaj naučili!

V Petrinji so prišla na shod Hrvatje pod srbsko in Srbi pod hrvatsko zastavo!

Ogrski ministri za gospodarsko skupnost.

Vladni krogi na Ogrskem so zdaj pridno na delu, da vlivajo hladne in hladilne vode v plamen madjarskih strasti! Že grof Tisza je gotovo vodil namen, da bi v prekipelajočo čašo madjarske megalomanije vлил neko-liko vode, ko je v znanem svojem programnem govoru klical Madjarom v spomin dejstvo, da polovica prebivalcev na Ogrskem niso Madjari. Predvčerajšnjim pa je govoril prad svojimi volili v Szatmaru minister za trgovino Hieronimi, ki si je tudi prizadeval, da marsikaj tega, kar zahtevajo sedaj Madjari, toli viharno bi bilo v resnici le v pogubo. Izlasti je svaril Madjare naj ne zahtevajo gospodarskega ločenja od Avstrije. Carinarska politika države ne sme biti odvisna od posameznikov, ampak jo morajo predpisovati razmere dotične dežele. »Dokler izvaža Ogrska — je vskliknil govornik — toliko žita, toliko govedi in toliko konj, ne sme postavljati carinarskih ograj. Ker sicer se stori takisto tudi od drugih strani, a kaj naj počne potem ogrski kmetovalec, ako bo moral od svoje živine, ki jo izvaža iz Avstrije plačevati carino, ko isti težko trpi že pod sedanjimi okolnostmi?!« Kmetovalci tvorijo 85% kmetovalcev na Ogrskem! Dalje je opozarjal minister na potrebo obnovljenja trgovinskih pogodb in sosebno, da se je Nemčija že začela pogajati z Rusijo, zlok česar bi se moglo zgoditi, da bi Nemčija spravila svoje interese v soglasje z ruskimi in bi mogel biti dogovor naperjen proti ogrskim interesom.

Tako so začeli vladni krogi obdelovati ogrsko javno mnenje izlasti z gospodarskega stališča. Da li dosežejo zaželjeni efekt — to je seveda drugo vprašanje. Ali bodi kakor hoče: gospodarski argumenti, ki jih navajajo, so kakor pribiti se stališča ogrskih interesov. A ker so veljavni za Ogrsko, morali bi biti v resen pouk avstrijskim vladnim krogom in parlamentarcem. Iz ministrovih izjavanj zveni dovolj jasno priznanje, da ima Ogrska velik interes na tem, da ostane v gospodarski zvezi z našo polovico, da se nam torej ne treba tresti pred besedo »ločenje« — kakor bi zahteval gostobesedni dr. Koerber — najmanje pa je potrebno, da bi se kar z zvezanimi rokami izročali Madjarom in da ne bi imeli na obnovljenju pogodbe prav nobene druge skrbi, nego da se pogodba sploh obnovi, pa naj jej bo ena taka ali taka!

Ako Ogrska izgubi avstrijsko tržišče, bo to za ogrsko poljedelstvo torej za glavni sestavni del države krvav udarec. Naša industrija pa lahko dobi nadomestila na tržiščih Balkana in Rusije, in ne treba družega, nego da avstrijska diplomacija postane iz germano- in madjarofilske — pametna, računajoča z danimi okolnostmi v državi, z zemljepisno lego te poslednje in z etnografsko tistih krajev, katere hoče pritegniti v sfero svojih interesov.

Kralj Viktor Emanuel predsedniku francoske republike.

Ko je kralj Viktor Emanuel — na svojem potovanju na Angleško — stopil na francoska tla, je odposlal predsedniku francoske republike nastopno brzojavko: »Povsem privatni značaj mojega potovanja preko Francije me ne ovira, da Vam, gospod predsednik, ne bi poslal nov iskren izraz

šutstev simpatije in prijateljstva, ki se v
mojem srečanju družita z nepozabnim spominom
na vprejem, prirejen mi v Parizu pred
enim mesecem. Kraljica pošilja svoje poklone
gospej Loubet.

Dnevne novice.

Odlikovanje. Dvornemu svetovalcu na
tržaškem namestništvu Teodorju Schwarzu
je cesar podelil naslov in značaj namestništv-
nega podpredsednika.

Smrt poštenjaka. V Škedenju je pre-
minol te dni 80-letni starček Andrej Sanein-
Mežnar. Priprost kmetovalec je bil pokojnik,
ali vsajdar pošten slovenski mož v besedi in
dejanju. Že v tistih časih, ko ni bilo v
Škedenju nikogar drugega, ki bi čital sloven-
ske liste, je bil pokojni Sanein zvest čitatelj
»Edinosti«. Dokler ni bilo v Trstu sloven-
skega dnevnika, prihajal mu je tudi »Slov.
Narod«. Zamujal ni nobene narodne priredbe
v Škedenju. Takov idealizem je bil tem ču-
dovitejši, ker življenje je bilo pokojniku —
trpljenje! Že kakor 12-leten deček je padel
na gradnji domače cerkve z odra in si s
padečem pokvaril sluh in »koro popolnoma
oglušel. To ga je silno potrl duševno, ali
ljubezni do svojega rodu mu ni mogla
zmanjšati nobena nezgoda v vsem življenju.
Pred kakim mesecem ga je zopet zadela huda
nesreča. Padel je bil samo preko treh stop-
nic, »si je vendar o padcu — ker je bil
težak — zlomil nogo v boku in levo roko.
Trpel je grozne bolečine, a še sedaj v tem,
ozirom na njegovo visoko starost groznem
stanju, je povpraševal po domačih društvih.
Odpeljali so ga bili v mestno bolnišnico, od
koder so ga preveli — mrtvega na domače
pokopališče.

Ubogi Andrej, v tem življenju ni imel
miru, naj pa počiva tamkaj v večnem
miru!

Vsi, ki so ga poznali, mu ohranijo blag
spomin!

Poleg mnogih sorodnikov se je tudi v
oporoči spomnil svojega rodu. Volil je:
družbi sv. Cirila in Metodija 120 K, »Na-
rodnemu domu v Trstu« 80 K, društvu
»Velesila« 50 K in domači čitalnici 40 K.

Na adresi ljubljanskih trgovcev. —
Pod tem naslovom je prinesel naš list od dne
16. t. m. dopis iz Kozine, v katerem omenja,
da je neki slovenski trgovec dobil od ljub-
ljanske firme Ant. Krisper na slovensko pismo
nemški odgovor. Firma Ant. Krisper nam je
tako pojasnila, da, ako se je to zgodilo, je
to pomota, ker velja pri njej načelo, da se s
slovenskimi strankami slovensko koresponduje.
Priložila nam je celo vrsto najrazličnejših
slovenskih tiskovin, iz katerih je razvideti,
da je pri njej slovenska korespondenca vpe-
ljana, radi česar prav radi popravljamo ome-
njeni firmi storjeno krivico.

Razpisane službe v politični upravi.
S 1. januarjem 1904 bo v politični upravi
Primorja popolniti tri mesta namestništv-
nih kancelistov v XL plačilnem razredu. V prvi
vrsti imajo pravico do teh služb dosluženi
podčastniki. Dokazati je: primerno šolsko
usposobljenost, poznanje kancelijskega in maipu-
lacijskega poslovanja, dobro korektno pismo
in poznanje jezikov. Prošnje je predložiti
namestništvu do 12. decembra 1903.

Razpis učiteljskih služeb. Na dvo-
razredni mešani ljudski šoli v Kanfanaru je
razpisano mesto nadučitelja II. reda. Na eno-
razredni mešani ljudski šoli v Pomerju pa je
razpisano mesto voditelja-učitelja III. reda.
Naučbi jezik na teh dveh šolah je hrvaški
in italijanski. Prošnje je uložiti predpisanim
potom c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v
Pulju v štirih tednih po prvem razglasenju
natečaja v uradnem listu.

»Slavisches Echo«. Došla nam je prva
številka te polumesečne revije, ki jo izdaja
na Dunaju g. Fran Podgornik. Vee-
bina prve številke je zelo raznovrstna in
zanimiva: »Die Bewertung der Slaven bei
der ungarischen Krise«, »Will Österreich
die Südslaven für sich erhalten oder nicht?«,
»Zur Sozialpolitik«. Pod naslovom »Kriti-
sche Randschau« razpravlja o dnevnih po-
litičnih vprašanjih.

S Podgornikovi nazori se sicer ne zla-
gajo vsi. Ali ne glede na to bo za vsacega
Slovana velike koristi, ako bo čital to zani-
mivo revijo, katero prav toplo priporočamo.

Izhaja dvakrat na mesec in stane vse-
letno 8 kron. Naslov: Dunaj, IX., Lusthandl-
gasse, 32.

»Gospodarsko društvo« v Škedenju.
vknjižena zadruga z neomejeno zavezo, us-
novljena leta 1880, je kupila svojo hišo na
lepem kraju sredi vasi. Ta naš dom v Šked-
nju je trn v oči narodnim nasprotnikom,
ker tam se nahajajo vsa škedenjska sloven-
ska društva. Sedaj pa odpre omenjena za-
druga svojo gostilno. Otvoritev bo dne 21.
t. m. Ta gostilna bodi toplo priporočena vsem
domačinom in drugim rojakom, ki prihajajo
v Škedenj. Pijača bo vsajdar najboljša in vsa
postrežba točna.

Pevsko društvo »Velesila« v Škedenju
priredi svojo pevsko zabavo v soboto dne
21. t. m. v gostilni »Gospodarskega društva«
v Škedenju, hšt. 330. Sodelovala bo tudi do-
mača godba. Zabava bo trajala od 4. ure
popoldne in do 11. ure zvečer.

O d b o r.

Hrvatska čitalnica v Kastvu priredi
dne 22. t. m. v prostorih »Narodnega doma«
zabavo tamburanjem, petjem, gl-dalško igro
in plesom. Začetek ob 7. uri zvečer.

Prepovedan lov na ptiče. Ces. kr.
okrajno glavarstvo v Pulju je prepovedalo
lov na ptiče v obsezi mesta puljskega.

Šest oseb se je zadušilo na Savi pri
Jesenicah. Delavec Košir je bil obolev z vso
svoje rodbino vred in vsi znaki so kazali, da
so ljudje zastrupljeni. Koširju je bilo zapo-
vedano, naj ne kuri več v peči svojega sta-
novanja. Mož pa ni ubogal. Dne 14. t. m.
Košir ni prišel na delo in stanovanje njegovo
so odprli komisijonarno. V sobi se jim je
nutil grozen prizor: Koširja, njegovo ženo
in tri otroke so našli mrtve. Sestra in mati
Koširjeva pa sta bili v nezvesti in so ja
prepeljali v bolnišnico. Mati je že umrla,
sestra pa morda okreva. To grozno pretr-
sajočo rodbinsko tragedijo so povzročili
oglenčeni plini, ki so izpuhtevali iz štedil-
nega ognjišča.

Tatvina voza. Včeraj popoldne je šel
Otorin Polese z dvokolesnim vozičkom preko
ulice Torrente. Dospevši do hiše Calabrese,
ki se gradi v omenjeni ulici, se je Otorin
spomnil, da ima govoriti z nekim svojim
prijateljem, ki je delal v tretjem nadstropju
one hiše. Pustil je torej voziček na cesti in
šel k prijatelju. A ko sta se s prijateljem
zmenila se je Otorin vrnil na cesto, da bi
šel z vozičem dalje. A zaman je gledal po
voziču, istega ni bilo nikjer — izgubil je bil,
kakor da bi ga bil več raztopil. Ker je pa
Otorin svoj čas študiral fiziko, mu je tudi
znano, da po fizičnem zakonu se les, ko se
namoči še razširi, ne pa stisne tako, da bi
šel v nič, in ker je bil njegov voz lesen, ni
hotel verovati, da mu je dež raztopil voz
marveč je bil takoj mnenja, da mu ga je
kak uzmovič poznael. Dosledno temu mne-
nju je naprosil svojega prijatelja Antona
Venturini, naj gre — ker sam ni imel časa
— na policijo ter naj tam naznači tatvino,
katere je on bil žrtva.

Nezgode na delu. 15-l. težak K. Kos-
mičič iz ulice Muraglione št. 1, si je ranil
desno roko.

17-letni težak Fran Babuder iz Škorklje
št. 282 si je istotako ranil desno roko.

27-letni pek Štefan Golert iz ulice Sette-
fontane št. 29, se je vrezal v levo nogo nad
kolenom.

Vsi trije so dobili prvo zdravniško po-
moč na zdravniški postaji.

45-letni inštalater Paskval Ortolani je
padel z lestve, na kateri stoječ je delal, ter
si je o padcu zlomil rebro na levi strani. Se
zdravniške postaje došli zdravnik, je takoj
odredil, da so nesrečnega prenesli v bol-
nišnico.

Kri v mlekarni. 28 letna kuharica An-
tonija Volčina je šla v mlekarjo, da kupi
mleka, a v mlekarji se je izpodtaknila ter
padla; o tem je tako močno vdarila z glavo
ob tla, da se jej je takoj vlila kri iz glave.
Iz mlekarne je šla takoj na zdravniško po-
stajo, kjer jej je zdravnik obvezal glavo.

Sodišča.

Radi zrušenja strešnega obrobja. Kakor
se naši čitatelji gotovo še spominjajo, se
je zrušilo dne 23. junija t. l. strešno obrobje
hiše št. 8 v ulici Pozzo bianco v padcu
provzročivši smrt deklice Olge Tavčer in Ide
Perini in ranjena deklica Marija Rothenhau-
ser. Državno pravdnštvo je tožilo kakor od-
govornega za to nesrečo stavbenega mojstra
Karola Mozetiča. Včeraj se je vrnila pred
državnim sodiščem tozadevna kazenska raz-
prava proti toženemu Mozetiču, katerega je
prilodil odvetnik dr. Paolina. Ker ni razprava
končala v dopoldanski razpravi, se je ista
nadaljevala popoldne o 5. uri ter se je

zaključila s tem, da je bil Mozetič oproščen
obtožbe.

Jetnike rešiti ie eno telesnih dobrih del
in 15-letni Ivan Grioner je skušal izvršiti to
telesno dobro delo dne 20. septembra t. l.,
ko je videl nekega človeka, katerega so re-
darji tirali v zapor. Misli si je namreč:
Jetnika je lažje rešiti, dokler ta še ni v
ječi, ker potem so zidovi in ključji in še
marsikaj drugega, ki zabranja izvršitev tega
telesnega dobrega dela. Pristopil je bil torej
k redarjem, ter jim skušal aretovanca iztr-
gati. A revež, mesto da bi bil jetnika rešil
— je postal jetnik še on.

A včeraj je kot jetnik in toženec sedel
na zatožni klopi tukajšnjega deželnega sodi-
šča. Sodniki, ki pa nočejo izvrševati telesnih
dobrih del, kakor jih umeje Grioner, so re-
veža obsodili, radi zločina proti § 312 na en
teden zapora.

Tatova železa. 21-letni Lucijan Man-
zanzi iz Reke in 29-letni Jernej Maslog iz
Postojne sta dne 7. septembra t. l. ukradla
na škodo tvrdke Kramer i Schwarz več žele-
znih predmetov. — Radi tega sta morala
včeraj odgovarjati pred deželnim sodiščem,
katero je, vzel njunega tajejnja, obsodilo
Manzanija na 3, a Masloga na 2 meseca
ječe, poostreje z enim postom na mesec.

Razne stvari.

Vojaška surovost Dagodek, ki ga po-
vedamo našim čitateljem, se je dogodil sicer
že pred nekaj tedni, ali ker je na razpolago za-
sebnost pismo iz Karlovca, ki se bavi s tem
dogodkom, naj ga omenimo tudi mi.

V Karlovcu je nekega večera šel, malo
pijan, neki delavec zvarne kavarne »Secessija«
in je iz pred te kavarne vrgel stolico proti
sosednji hiši, kjer stanuje polkovnik Sanchez
de la Cerda in odšel domov. A ravno, ko
je hotel leči v posteljo, pridrvel je v nje-
govo stanovanje omenjeni polkovnik z vojaško
stražo, ki je imela nasajene bajonete in je
odvel delavca — v vojaški zapor, kjer
so ga držali vso noč, a na vsem potu ga je
polkovnik suval z nogami in upil: »Nieder
schiessen diese kroatische civilbagage!«

Mestni svet karlovški je storil potrebne
korake, da se bo v bodoče čuval polkovnik
takih izbruhov svoje surovosti.

Največje mesto na svetu je, kakor
znano, glavno mesto angleškega kraljevstva
London s šestimi milijoni prebivalcev. Šte-
vilo šolskih otrok v Londonu znaša 800.000,
od katerih pa dnevno izostaja iz šole kakih
150.000. Za ljudski šolski pouk troši London
skoraj 80 milijonov kron na leto. Redarjev
je v Londonu 16.300. Cena zemljišč je v
osrednjem delu Londona, City-ju, grozno vi-
soka. Eno štirjaška stopinja stane nad 1000
kron. Za reveže, ki so po ubožnih hišah,
troši London skoraj 30 milijonov kron na
leto. Vodovodi dovažajo v London 3 in pol
bilijonov litrov vode na leto.

Trgovina.

Borzna poročila dne 17. novembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.09, angleške lire K 23.96
do 23.99, London kratek termin K 239.45—240.05,
Francija K 95.10—95.35, Italija K 95.29—95.50,
italijanski bankovci K 95.25—95.55, Nemčija K
117.10—117.40, nemški bankovci K 117.10—117.40,
avstrijska ednota renta K 100.30—100.60, ogrska
kronska renta K 98.15—98.50, italijanska renta K
101.90—102.30, kreditne akcije K 671.—674.—,
državne železniške K 665.—669.—, Lombardi K
77.50—79.50, Lloydove akcije K 715.—725.—,
Srečke: Tisa K 316.—320.—, Kredit K 471.—
do 480.—, Bodenkredit 1880 K 297.—301.—, Bo-
denkredit 1889 K 289.—295.—, Turške K 145.—
do 147.—, Srbske 2% K —

Dunajska borza ob 2. uri popol.:
včeraj danes

Državni dolg v papirju	100.40	100.40
» » v srebru	100.30	100.25
Avstrijska renta v zlatu	120.60	120.65
» » v kronah 4%	100.45	100.45
Avst. investicijska renta 3 1/2%	92.55	92.55
Ogrska renta v zlatu 4%	118.60	118.60
» » v kronah 4%	98.25	98.35
» » renta 3 1/2%	89.45	89.40
Akije nacionalne banke	1610.—	1622.—
Kreditne akcije	675.—	673.75
London, 10 Lstr.	239.52 1/2	239.55
100 državnih mark	117.15	117.15
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.07	19.04 1/2
100 ital. lir	95.25	95.25
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3% francoska renta 98.—,
5% italijanska renta 103.95, španki exterior 90.52,
akcije otomanske banke 596.

Pariz (Sklep.) Avstrijske državne železnice
—, Lombardi 92.—, unificirana turška renta 88.20,
menjice na London 251.80, avstrijska zlata renta
102.45, ogrska 4% zlata renta 102.30, Landerbank
—, turške srečke 141.25, parizka banka 11.23,
italijanske mridijonalne akcije —, akcije Rio
Tinto 1218. Mlačno.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2,
Lombardi 3 1/2, srebro 27 1/2, španska renta 89 1/2, ita-
lijanska renta 103 1/2, tržni diskont 4 1/2, menjice na
Dunaju 24.22, dohodki banke —, izplačila banke
—, Trdno.

Tržna poročila 17. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.72 do
7.73. Rž za april K 6.69 do 6.70, za maj — do
—, Oves za april K 5.52 do 5.53, za maj K — do
—, Koruza za maj K 5.25 do 5.26.

Pšenica: ponudbe srednje —; povpraševa-
nje: omejeno, mirno, prodaja 15.000 met. st., za
nekaj stotnik nižje. Druga žita nespremenjeno. —
Vreme: deževno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average za dec. 30 1/2, za marc 31 1/2, za maj 32.—,
za september 33.—, cene vzdržane; kava Rio na-
vadna loco 27—30, navadna reela 31—34, navadna
dobra 35—37.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good ave-
rage za november po 50 kg 37.75 frk, za marc
38.50 frk.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče
dobave, cene vzdržane, 5 st. znižanja.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za november
16.95, za december 17.15, za marc 17.60, za maj
17.75, za avgust 18.15, za oktober 18.35. Mirno.
Vreme: megleno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh,
Java 9.09 Sh. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.90, rž za de-
cember 14.90, za januar-februar 14.75, za januar-
april 14.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.95,
za december 20.95, za januar-februar 20.95, za ja-
nuar-april 20.95 (mirno). Moka za tekoči mesec
29.15, za december 28.85, za januar-februar
28.45, za januar-april 28.35 (mirno). — Repično
olje za tekoči mesec 52.—, za december 52.—, za
januar-april 52.25, za maj-avgust 52.50 (stalno). —
Špirit za tekoči mesec 37.75, za december 38.—, za
januar-april 38.—, za maj-avgust 38.75 (mlačno). —
Sladkor surov 88° usov 22 3/4—23 1/4 (mirno), bel
za tekoči mesec 26.—, za december 26.25 (mirno),
za januar-april 26.87 1/2, za maj-avgust 27 1/2, rafiniran
58—58 1/2. (Vreme oblačno.)

Žrebanje Bodenkredit-sreček iz l. 1880.
prve emisije.

Dunaj 17. Glavni dobiček od K 90.000 od-
pada na serijo 124 št. 70; K 4600 dobi serija 266
št. 5; po K 2000 serija 1480 št. 90 in serija 2099
št. 29.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Kavarna ROSSI
ulica S. Giovanni št. 16.
Tелефон št. 1632.
Odprta celo noč.
Bogat izbor tu- in inozenskih in slo-
venskih časnikov.

TOVARNA POHIŠTVA
Rafael Italia
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton štv. I.
po zelo nizkih cenah.

GLASSHUBER
MOLIV

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje prito požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnostne namene.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 18

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izraščajo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljše in navadnih novij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Zahtevajte ter kupujte le

FR. CVEKOV brinjevec

iz Kamnika (Kranjsko).

Dobro vpeljani zastopnik se išče za Trst in okolico.

Prodajalnica usnja

in čevljarских potrebščin

JOSIP RIZZATTO

Acquedotto št. 16.

Oglas.

Županstvo občine Dekani, razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 1200 kron, prosto stanovanje in druge nagrade, skupnem znesku 260 kron. Prosilci se morajo izkazati z dobrimi spričevali in znanja slovenščine, italijanščine, zglasiti se je do 15. decembra 1903.

Ivan Pavlič, župan.

Zahtevajte

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumija ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande L. DUNAJ, Rothenturmstrasse 3.

!! V korist !!

Osrednji šolski Matici.

Humpuleška sukna

... in lodni ...

Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča

Karol Kocian

tovarna sukna

Humpolee

Česko

Uzorec zastoj in franko.

Potrjim srcem javljava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 16. t. m. ob 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, preminola v 13. letu svoje starosti naša ljubljena hčerka

Anica Sotler.

Pogreb zemskih ostankov bo danes v sredo ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti ulica Molin grande št. 2.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlatnine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Prodajalnica usnja

in čevljarских potrebščin

JOSIP RIZZATTO

Acquedotto št. 16.

Oglas.

Županstvo občine Dekani, razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 1200 kron, prosto stanovanje in druge nagrade, skupnem znesku 260 kron. Prosilci se morajo izkazati z dobrimi spričevali in znanja slovenščine, italijanščine, zglasiti se je do 15. decembra 1903.

Ivan Pavlič, župan.

Zahtevajte

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumija ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande L. DUNAJ, Rothenturmstrasse 3.

!! V korist !!

Osrednji šolski Matici.

Humpuleška sukna

... in lodni ...

Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča

Karol Kocian

tovarna sukna

Humpolee

Česko

Uzorec zastoj in franko.

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni dihalnega organa ter zlasti odpravijo katarce, bronhijalne, želodčne in črevesne zasklizenja.

Ena škatljica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter zavržati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobivaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserna, de Leitenburg pri javnem vrtu, Picciola Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofolletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler.

Predzadnji teden.

Srečkanje, dne 21. novembra 1903.

C. kr. dunajska policijska loterija, srečke po 1 K.

1500 dobitkov, mej temi 100 glavnih dobitkov v vrednosti kron 50.000 kron!!

Prvi trije glavni dobitki kron 25.000, 5000, 1000, se na zahtevanje po odbitku postavnega davka

izplačuje v gotovini

Srečke se vdobivaju v vseh menjalnicah, tobakarnah, loterijskih kolekcijah in pri

Polizei-Lotterie-Bureau, Dunaj, I., Spiegelstrasse 15.

Vsak kupec srečke vdobi izkaz srečkanja brezplačno in franko.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Velik dohod fnštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjaj, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Snovi od same volne za obleke za ženske ter vže izgotovljene obleke za delavski stan.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz« v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo po 40 nč.
za na dom » 36 »
istreski teran I. vrste » 36 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »
dalmatinsko I. vrste » 36 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, glavno občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umedene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bod si glede cene ali kakovosti blaga.

Urar F. Pertot Trst ulica della

Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfi. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1—2 in 5—7 pop.

Automaticna past za podgane gl. 2. — miši gld 1.20 vlovi brez natzorovanja v eni sami noči do 40 komadov, se nastavlja sama od sebe in ne daja nikakega duha. Past za ščurke »Eclipse« vlovi 100 ščurkov in griljev v eni noči, stane 1.20. Pošilja po povzetju I. Schülle, Dunaj II. Kugzbauergasse 4. Neštevilno zahvalnih in priznanih pisem.

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).
Natančneje pod »Reil 107« na Annoncen-Abtheilung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije. — Podebe v izboru in tapetarija. — Ure, šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promese izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Esompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s šeki in nakaznicami.